

Iz tršce

Letnik 1 • Številka 1 • ISSN: 2591-1465

VSEBINA

- 2 Uvodnik
- 3 Povedali so
- 4 Kaj prinaša projekt LIFE STRŽEN?
- 6 Zakaj je potrebna prenova struge?
- 7 Intervju: Irena Likar, manager projekta LIFE Stržen
- 8 Intervju: Miha Urh, Ribiška družina Cerknica
- 9 Zgodbe domačinov: Irena Mulec
- 10 Govori se, pravijo, da, sprašujem se ...
- 11 Zabavne vsebine

KOLOFON

PROJEKT:

Izboljšanje stanja območij Natura 2000 na presihajočem Cerknškem jezeru z renaturacijo struge Stržena (LIFE16 NAT/SI/000708).

AKRONIM:

LIFE STRŽEN

PRIJAVITELJ:

Notranjski regijski park

ČAS IZVAJANJA PROJEKTA:

1. 9. 2017–31. 8. 2022

SKUPNA VREDNOST:

3.863.248 €, od tega prispeva Evropska komisija 74,11 %.

INTERNETNA STRAN:

<http://life.notranjski-park.si>

Cerknica, december 2017

Izdajatelj in založnik: Notranjski regijski park

Kontakt: info@notranjski-park.si

ISSN: 2591-1465

Grafično oblikovanje in tisk: Abakos d. o. o.

Fotografija na naslovnici: Tine Schein

Fotografija na zadnji strani: Jošt Stergaršek

Naklada: 6.000 izvodov

Izvod je brezplačen.

Del projektne ekipe na projektni izmenjavi na Poljskem

UVODNI NAGOVOR

Pred vami je prva od desetih številčk glasila, ki bo v naslednjih petih letih izhajalo v sklopu projekta LIFE STRŽEN. Glavni namen glasila je redno obveščanje o rezultatih in načrtovanih aktivnostih projekta.

Z vsebinami bomo poskušali na zanimiv način slediti rdeči niti projekta – obnovi struge Stržena in razvoju zelenega turizma znotraj Notranjskega regijskega parka.

V tej številki smo sledili želji, da bi predstavili projekt in med bralci vzbudili zanimanje za pomen obnove vodotokov na Cerknškem jezeru.

Želimo vam prijetno branje!

Ekipa LIFE STRŽEN

PARTNERJI V PROJEKTU

Hidrotehnik
Vodnogospodarsko podjetje d.d.

SOFINANCERJI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

ebmpapst

OBČINA
CERKNICA

Povedali so ...

Matevž Podjed, direktor Notranjskega regijskega parka

»S projektom LIFE bomo Notranjci skupaj popravili napake naših prednikov in jezeru povrnili slavo iz Valvasorjevih časov. Hkrati pa v projektu nastajajo tudi dobro premišljeni temelji za razvoj butičnega turizma. Boljšega projekta si po mojem mnenju v tem trenutku ne moremo želeli.«

»S projektom LIFE bomo Notranjci skupaj popravili napake naših prednikov in jezeru povrnili slavo iz Valvasorjevih časov. Hkrati pa v projektu nastajajo tudi dobro premišljeni temelji za razvoj butičnega turizma. Boljšega projekta si po mojem mnenju v tem trenutku ne moremo želeli.«

Irena Likar, manager projekta LIFE STRŽEN

»Za sredstva finančnega mehanizma LIFE se je na prednostno obravnavan sklop Narava v letu 2016 prijaviло kar 270 projektov iz držav EU. Sprejetih je bilo le 42. To, da je med izbranimi projekti tudi LIFE STRŽEN, je velik uspeh in hkrati velik doprinos tako za naravo kot za domačine.«

»Za sredstva finančnega mehanizma LIFE se je na prednostno obravnavan sklop Narava v letu 2016 prijaviло kar 270 projektov iz držav EU. Sprejetih je bilo le 42. To, da je med izbranimi projekti tudi LIFE STRŽEN, je velik uspeh in hkrati velik doprinos tako za naravo kot za domačine.«

Marko Rupar, župan Občine Cerklje ob Gori

»Projekt LIFE STRŽEN je izjemno pomemben z vidika varstva narave, poleg tega pa prinaša v Notranjsko regijo možnost trajnostnega razvoja«

Irena Majcen, Ministrica za okolje in prostor RS

»Cerkniško jezero je pomembno območje za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Ima tudi različne statusne varovanja, in sicer je zavarovano območje, mokrišče mednarodnega pomena, ekološko pomembno območje, tu so naravne vrednote državnega pomena in ne nazadnje je Cerkniško jezero vključeno v evropsko omrežje Natura 2000. Ministrstvo za okolje in prostor sofinancira projekt LIFE Stržen tudi zaradi velike naravovarstvene vrednosti tega območja, še posebej pa, ker bo projekt usmerjen v varovanje evropsko pomembnih vrst oziroma izboljšanje njihovega naravovarstvenega stanja. Projekt bo, poleg drugih načrtovanih ciljev, pripomogel tudi k doseganju ciljev, ki smo si jih zastavili v Programu upravljanja Natura 2000 območij za območje Cerkniškega jezera.«

Razdelitev sredstev po partnerjih

Lastni prispevki partnerjev

Vrednost projekta: 3.863.248 €

Prispevek Evropske komisije: 2.863.212 €

Drugi sofinancerji:

Ministrstvo RS za okolje in prostor	745.000 €
Občina Cerklje ob Gori	5.000 €
Alpod d. o. o.	5.000 €
ebm-papst Slovenija d. o. o.	5.000 €
Elgoline d. o. o.	5.000 €
DS Smith Packaging d. o. o.	2.500 €
Lastni prispevki partnerjev	232.536 €

Kaj prinaša projekt LIFE STRŽEN?

LIFE projekti delujejo na področju varstva okolja, ohranjanja narave ter blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam. Gre za kompleksnejše projekte večjih vrednosti, ki prinašajo številne novosti v lokalno skupnost. Vrednost projekta LIFE STRŽEN je skoraj 4 milijone evrov, ki bodo večinoma porabljeni v notranjski regiji. Kaj torej prinaša LIFE Stržen? Poleg obnove struge Stržena pri Ključih, o kateri bomo več pisali na naslednjih straneh in v naslednjih številkah glasila, bo projekt lokalni skupnosti prinesel še številne druge novosti.

DELOVNA MESTA

Na projektu bo pri vseh projektnih partnerjih na novo zaposlenih 13 oseb, od tega na Notranjskem parku kar 5. Prav tako bodo od projekta imeli koristi tudi lokalni podjetniki in obrtniki, saj program LIFE spodbuja naročanje storitev in izdelkov v lokalnem okolju.

Projektna ekipa Notranjskega regijskega parka

Vstopanje oziroma izstopanje s čolnov bo v prihodnosti lažje in varnejše.

Postavili bomo smerokaze, uredili učne poti ter na ta način preusmerili obiskovalce z občutljivih predelov in z zasebnih zemljišč.

SPREHAJALNE POTI in INFRASTRUKTURA

Na Cerkniskem jezeru bomo končno poskrbeli za infrastrukturo za obiskovalce. Postavili bomo ptičjo opazovalnico s čudovitim pogledom na jezero. Prav tako bo na vrsto prišla težko pričakovana infrastruktura za privezovanje čolnov, da le-ti ne bodo razmetani vsepovsod in da bo vstopanje oziroma izstopanje iz čolnov lažje ter varnejše. Uredili bomo smerokaze in poučno pot v gozdu in ob jezeru. Ta bo namenjena tako najmlajšim kot tudi starejšim in bo na interaktiven način usmerjala in hkrati izobraževala obiskovalce. S tem bomo preusmerjali obiskovalce z najbolj občutljivih predelov Cerkniskega jezera in z zasebnih zemljišč.

BREZPLAČNI DOGODKI, DELAVNICE IN IZOBRAŽEVANJA

Projekt prinaša tudi številne brezplačne dogodke, med drugim raznolike tematske vikende, in zdaj že tradicionalne Dneve Notranjskega parka. Za najmlajše bodo organizirani številni naravoslovni dnevi, prav tako pa bosta v sodelovanju s projektnim partnerjem Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije izvedena dva brezplačna mladinska tabora.

Za domačine in ponudnike turističnih storitev, lovce, ribiče in rokodelce bomo organizirali različna izobraževanja in usposabljanja z namenom oblikovanja turističnih produktov, skladnih s smernicami trajnostnega varovanja narave.

Za turistične in gostinske ponudnike bomo pripravili številna izobraževanja in podpirali razvoj zelenega turizma.

Organizirali bomo številne brezplačne dogodke.

Dnevi Notranjskega parka so že ponarodeli način vsakoletnega druženja.

Vožnja z lojtrnikom je najpopularnejši način obiska Cerknjškega jezera za stare starše in njihove vnučke.

SKRIVNOSTNA PTICA BOBNARICA

Za bobnarico pravijo, da je skrivnostna ptica. Njen značilni zvok, ki spominja na zvok, nastal ob pihanju na prazno steklenico, se sliši tudi do pet kilometrov daleč, a vendar jo je zelo težko opaziti in ujeti. Zaradi preteklih izsuševanj in posledic klimatskih sprememb je v celi Evropi in tudi na Notranjskem ogrožena. V Sloveniji gnezdi samo na Cerknjškem jezeru in z obnovo dela struge Stržena želimo izboljšati te razmere.

Zakaj je potrebna prenova struge?

Nepredvidljivi značaj Cerknškega jezera so v preteklosti skušali krotiti na različne načine. V 19. stoletju je bila prisotna ideja o njegovi izsušitvi, v času industrijskega napredka pa so nastopile težnje po stalni ojezeritvi in pridobivanju električne energije.

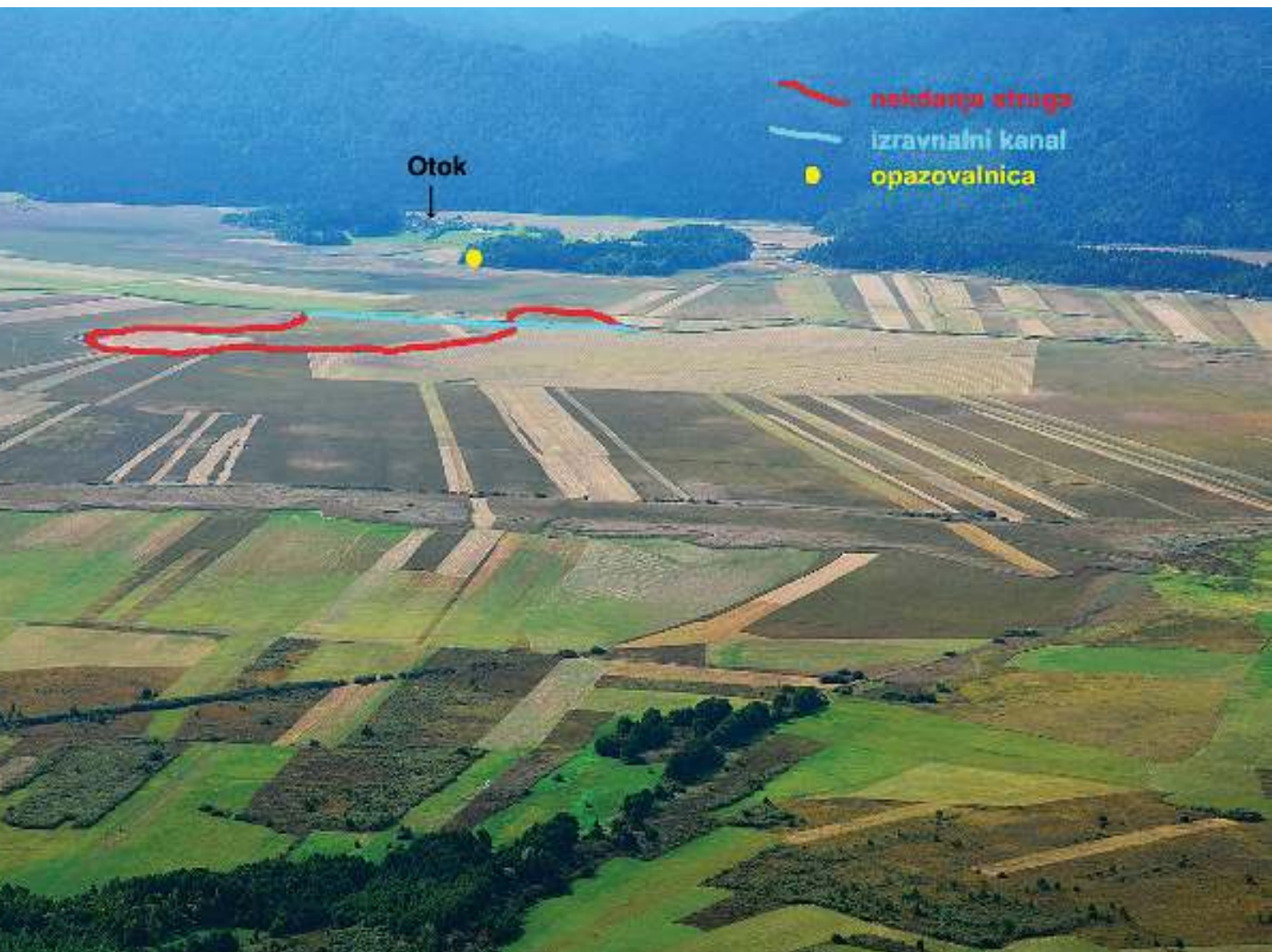
Ideje ljudi so neskončne, podrejene stalnemu spreminjanju narave v svojo korist. Jezero so najbolj prizadeli osuševalni posegi v zadnjih stoletjih, katerih namen je bil preoblikovati jezerska tla za poljedelstvo in živinorejo. Srednje in visoke vode so zato začele hitreje odtekat, nivo talne vode na močvirnem območju pa se je znižal. Izsuševanja so se odvijala kljub prepovedim takratne oblasti in pomislekov številnih domačinov. Kmalu je bilo opazno, da na mnogih predelih izsuševanja niso prinesla pozitivnih učinkov v meri, ki si jih je želel človek, temveč celo nasprotno.

Mnogo časa in mnogo različnih projektov, raziskovanj ter gore papirja je bilo potrebnih, da so se stroka in prebivalci okoli Cerknškega jezera poenotili. Jezero je treba vrniti v prvotno naravno stanje. Zato je potrebna renaturacija.

Renaturacija pomeni obnova okolja oziroma vzpostavitev prvotnih naravnih značilnosti, povedano drugače, vzpostavitev nekdanjega pokrajinskega videza v degradiranem okolju. To zajema tudi vrnitev izravnanih vodotokov v naravno stanje.

Po uspešnih renaturacijah dela strug Goriškega Brežička in Tresenca v času prejšnjega LIFE projekta bomo tokrat obnovili strugo Stržena v Ključih. To bo prispevalo k daljšemu zadrževanju vode v strugi v sušnih mesecih, s čimer se bodo izboljšali življenjski pogoji za mnoge ogrožene rastlinske in živalske vrste. Govorimo predvsem o rastlinah, ribah in pticah, pri čemer velik poudarek dajemo prav bobnarici.

V prihodnosti nameravamo s postopnimi koraki vračati jezero v njegovo prvotno naravno stanje, saj je tako najlepše in edinstveno.

Negativnih posledic po petih letih ni bilo več

Po obnovi struge je Tresenec ponovno vijugal kot nekoč, posledično pa se v strugi voda zadržuje dlje časa, kar pozitivno vpliva na rastline in živali.

Notranjski regijski park je v letih od 2007 do 2009 izvajal projekt LIFE Presihajoče Cerknliško jezero. V okviru projekta je bil izdelan načrt obnove v preteklem stoletju izravnanih strug vodotokov na območju Cerknliškega jezera. O načrtu obnov izravnanih strug in o pomenu prejšnjega LIFE projekta smo se pogovarjali z Ireno Likar, managerko obeh LIFE projektov pri Notranjskem regijskem parku.

Na kakšni osnovi je narejen načrt obnove strug na območju Cerknliškega jezera?

Osnova za izdelavo načrta so bili izdelani geodetski posnetki širšega območja vodotokov, geološko sondiranje in hidrološke raziskave. Izvedeno je bilo tudi kartiranje habitatnih tipov Cerknliškega jezera. Na podlagi pridobljenih rezultatov so se oblikovale strokovne podlage za izvedbo posega obnove. Izdelana projektna dokumentacija, ki je hkrati načrt obnove vseh izravnanih strug, temelji na kartografskem delu Franciscejskega katastra iz leta 1823 in na digitalnih orto foto posnetkih. S

pomočjo kart in ostalih podatkov se je definirala potek strug vodotokov pred samo izvedbo regulacij.

Vodotok Stržen pa ni edini vodotok, ki je bil v preteklosti na več odsekih preusmerjen v kanal.

Regulacije oziroma preusmeritve v kanal so se izvedle na večini vodotokov Cerknliškega jezera v skupni dolžini okoli 14 km. Regulirani so bili vodotoki Lipsenjščica, Žerovniščica, Goriški Brežiček in Tresenec, izkopani pa so bili tudi številni prekopi, zasipali so se požiralniki in ne nazadnje je bila največja grozota storjena požiralni jami Karlovinci.

Stržen bo pravzaprav tretji vodotok, ki ga bo Notranjski regijski park delno obnovil oziroma renaturiral. Dva vodotoka sta bila renaturirana prav s prejšnjim LIFE projektom.

S prejšnjim LIFE projektom se je pridobila vsa potrebna dokumentacija kot tudi potrebna dovoljenja in soglasja, ki omogočajo povrnitev vodotokov v naravno stanje. Leta 2009 pa je v sklo-

Obnova stare struge Tresenca leta 2009.

pu istega projekta Notranjski regijski park izvedel tudi poskusno obnovo na dveh manjših vodotokih, in sicer na 500 metrih vodotoka Goriški Brežiček ter na nekaj več kot 500 m vodotoka Tresenec.

Cilj poskusne renaturacije na omenjenih vodotokih je bil ugotoviti, kako si bo narava opomogla po izvedenih gradbenih delih na izjemno občutljivih tleh Cerknliškega jezera. Z opazovanjem smo ugotovili, da se območje renaturacije postopno zarašča z naravnim rastjem. Kljub temu, da je bilo v prvih dveh letih po posegu območje opazno, celo grobo spremenjeno, je bilo po petih letih videti povsem naravno. Sledi gradbenega posega ni bilo več moč opaziti.

Poleg tega smo uresničili cilj projekta in z obnovo dosegli, da se v strugi Tresenca in Goriškega Brežička v sušnih mesecih voda zadržuje dlje časa.

»Težave vidimo v nezavedanju, kako pomembna je voda«

V projekt bodo vključeni številni deležniki od Ministrstva za okolje in prostor do Občine Cerknica in medijev. Še posebej pomembne pa so agrarne skupnosti, lovci, ribiči, turistični ponudniki, šole, vrtci in ne nazadnje tudi obiskovalci Notranjskega regijskega parka.

V tokratni številki smo se pogovarjali s predsednikom Ribiške družine Cerknica Mihom Urhom. Zaupal nam je, kako gleda na obnovo vodotokov na Cerkniškem jezeru in ali ima tudi kakšne pomisleke glede projekta LIFE STRŽEN.

Ali podpirate projekt LIFE STRŽEN?

Ribiška družina Cerknica podpira projekt v celoti, saj bo zaradi vračanja struge v meandre pri tem nastala večja vodna površina in več pogojev za preživetje rib.

Pa imate kakšne pomisleke?

V RD Cerknica mislimo, da naj projekt ne bi bil problematičen.

Kakšno se vam zdi trenutno stanje na Cerkniškem jezeru in kje vidite največje težave?

Trenutno stanje na Cerkniškem jezeru se postopoma izboljšuje, vendar bo jezero presihalo še kar nekaj časa, da bi dosegli stanja, ki so bila pred več kot 100 leti. Takrat je jezero presihalo na tri pa tja do sedem let. Težave predvsem vidimo pri nezavedanju lokalnega prebivalstva, kako pomembna je voda, pri tem pa ne mislimo samo na ribe in druge živali. Največje težave pa vidimo pri neenakomernem dotoku vode v Cerkniško jezero. Padavine na letni ravni niso razporejene,

kot so bile včasih, za kar pa so definitivno krive klimatske spremembe. Poleg tega voda iz jezera odteka hitro oziroma prehitro, za kar pa iščemo še dodatne rešitve.

Kje vidite rešitev? Popolna povrnitev jezera v naravno stanje?

Predvsem v zadnjih petnajstih letih se je nihanje in presihanje jezera spremenilo. Mislimo, da smo sedaj dosegli fazo, ki so si jo želeli imeti pred več kot 50 leti, ko so si prizadevali jezero osušiti, saj danes jezero presahne tudi do štirikrat na leto. Moje osebno mnenje je, da bi se morali posvetiti tudi zahodnemu delu Cerkniškega jezera, saj, kot vemo, voda Stržen izvira na vzhodnem delu in ponikne na zahodnem delu. Za reševanje problematike večkratnega presihanja bi bilo treba jezero obravnavati kot celoto. Rešitve za trenutno prepogosto presihanje jezera lahko iščemo v dodatnih projektih in urbanističnih planih. Vodne površine bi bilo treba vrisati v kataster, predvsem pa bi sedaj morali razmisliti, kako bi preprečili prehitro odtekanje vode v zimskem in spomladanskem času in zagotovili biološki minimum vode v strugah v poletnem času.

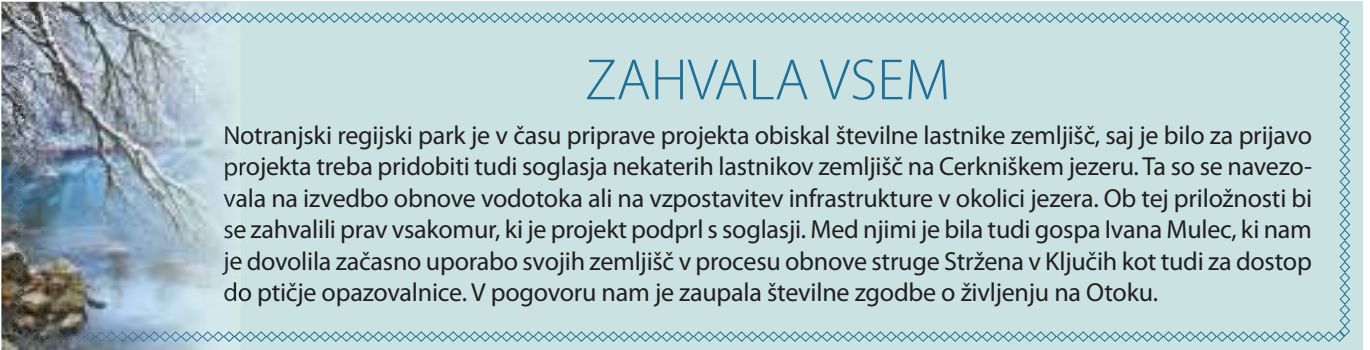

Reševanje rib na Cerkniškem jezeru (foto: Luka Dakskobler)

(foto: osebni arhiv Tineta Šubica)

»Včasih smo s čolnom prevažali čisto vse«

ZAHVALA VSEM

Notranjski regijski park je v času priprave projekta obiskal številne lastnike zemljišč, saj je bilo za prijavo projekta treba pridobiti tudi soglasja nekaterih lastnikov zemljišč na Cerkniskem jezeru. Ta so se navezovala na izvedbo obnove vodotoka ali na vzpostavitev infrastrukture v okolici jezera. Ob tej priložnosti bi se zahvalili prav vsakomur, ki je projekt podprl s soglasji. Med njimi je bila tudi gospa Ivana Mulec, ki nam je dovolila začasno uporabo svojih zemljišč v procesu obnove struge Stržena v Ključih kot tudi za dostop do ptičje opazovalnice. V pogovoru nam je zaupala številne zgodbe o življenju na Otoku.

Znano je, da je bila vas Otok ob visokem vodostaju Cerkniskega jezera včasih dostopna le s čolni. Kako se spomnite teh časov? Mogoče poznate kakšno zanimivo zgodbo?

Pri vsaki hiši so imeli čoln. Že od malega so čoln učili voziti tako fante kot dekleta. To ni drevak, saj je čoln novejša izvedba oziroma izboljššan drevak. Drevaki so bili narejeni iz enega drevesa, čolni pa imajo samo krajnike, po sredi pa imaš drugi les. Največji čoln je bil dolg 12 metrov, imel pa ga je Cesar iz Martinjaka. Transport s čolnom je bil zelo težak. Najprej so morali zadeve naložiti na voz in pripeljati do čolna. Nanj so natovorili stvari. Nato je bilo treba vse to z vesli pripeljati in potem

ponovno preložiti tovor s čolna na voz. Včasih s čolnom prevažali čisto vse: živino, gradbeni material, krste in svate. Vožnja pa je bila tudi nevarna. Še se spomnim zgodb oziroma izročila, ko so otroka peljali h krstu in se je potopil čoln skupaj z otrokom in botri.

Kako pogosto je jezero presahnilo.

Pravijo, da včasih jezero tudi po sedem let ni presahnilo, vendar se jaz tega po pravici povedano ne spomnim. Prve štiri razrede smo Otočani obiskovali šolo v Gorenjem Jezeru, potem pa smo nekateri nadaljevali šolanje v Cerknici. Tja smo se vsak dan vozili s kolesi. Leta 1961, ko sem imela 12 let, pa je bila voda tako visoka, da smo morali ostati v Cerknici in dobiti stanovanje, kjer smo ostali tri mesece, dokler voda ni presahnila.

Imate tudi kar nekaj parcel, ki jih kosite. Drži?

Imam, vendar pa sama ne kosim več. Za košnjo sem skrbela petdeset let. Danes košnja z naprednimi stroji zahteva velike površine, jaz imam pa male in razdrobljene površine in je postalo pretežko. Zato mi zadnji dve leti sosed, potem, ko svoje, pokosi še moje.

Včasih je bilo okoli jezera res vse pokoseno. Vstajali smo ob zori in kosilo se je kar naprej, celo leto. Košnja je bila namenjena oskrbi lastne živine, nekaj malega stelje pa se je prodalo kmetom z Unca. Sedaj je tega veliko manj, saj tudi živine ni več toliko.

Kosili smo s kosilnico, kasneje s pomo-

čjo traktorjev. Če me spomin ne vara, je leta 1964 vihar podrl dosti drevja. Z očetom sva takrat prodala les in s tem denarjem smo potem kupili kosilnico.

Se danes košnja zelo razlikuje od košnje v vaših mlajših letih?

Mislím, da se danes ne pazi več ali boš poteptal sosedovo oziroma tujo njivo, da bi pokosil svojo. Včasih smo se s sosedmi dogovarjali, da smo po vrstnem redu kosili in nismo naredili drug drugemu škode. Po zimi smo do svoje parcele hodili z nekakšnimi malimi sankami, ki niso uničile sosedove trave. Žal so se te zadeve spremenile in vse bolj smo odtujeni. Verjetno je to posledica mehanizacije, saj je za delo pri hiši ali na polju danes potrebno manj ljudi. Včasih pa smo skupaj kosili, čistili koruzo in opravljali druga kmečka opravila. Vse to nas je nekako povezovalo.

Kaj pa divjad? Ste imeli na Otoku kdaj probleme z divjadjo?

Redkokdaj. Pa so mnogi iz vasi imeli vrt oziroma manjšo njivo tudi v samem gozdu. Tam so sadili repo in krompir. Redkokdaj so pridelek pojedle oziroma uničile živali. Včasih so bile na robu gozda in na gozdnih jasah načrtno zasajene hruške, češnje, makunce in podobna drevesa, ki so pticam, medvedom in jelenom nudile hrano in jih zadrževale daleč od pridelka vaščanov. Žal je kasneje človek to posekal ali pa se je zaraslo in danes živali prihajajo v vasi.

Govori se, pravijo, da, sprašujem se ...

Nemalokrat dobimo vprašanja, kot so: »Pa kaj sploh delate na parku?« ali pa: »Zakaj skrbite samo za ptiče?«. V vsaki številki bomo poskusili odgovoriti na nekaj najpogostejših. Pa začnimo kar z že omenjenim vprašanjem.

Pa kaj sploh delate na parku?

Prednostna naloga parka je varovanje naravnih in kulturnih vrednot. Cerknjska občina je namreč obdarjena z bogato naravo, izrednega pomena za Slovenijo in EU. Ne gre le za najbolj znane znamenitosti, kot so Cerknjsko jezero, Rakov Škocjan in Križna jama, marveč tudi za številne rastline in živali, ki imajo tukaj dom ali pa se tu začasno ustavljajo na svoji selitveni poti. Poleg tega informiramo obiskovalce o ponudnikih in aktivnostih ter promoviramo zeleni turizem. Skrbimo tudi za izobraževanje mladih o Krasu ter varstvu narave. Na parku se trenutno poleg projekta LIFE STRŽEN izvajajo še trije drugi obsežnejši in več let trajajoči projekti financirani iz drugih skladov ter nekaj manjših projektov. Delo na projektih je poleg same izvedbe zahtevno tudi z administracijskega vidika.

Zakaj je bilo treba leta 2002 ustanoviti park, ki bo skrbel za naravo, če se je do takrat narava ohranjala sama?

Ker se spreminja tudi družba, ki vpliva na naravo. Človek je namreč z razvojem tehnologije in v želji po večjem dobičku pogosto pozabil na varovanje narave. To je vplivalo na izginotje mnogih rastlinskih in živalskih vrst. Da ne pride do takšnih posledic, je pomembno postaviti določena pravila, če ne, je hitro lahko prepozno.

Ohranjena narava je največji razvojni potencial na Notranjskem, ki ga mora park skupaj z ljudmi začeti premišljeno izkoriščati s podpiranjem zelenega turizma, ki je vse bolj v porastu. Obiskovalci in turisti prihajajo k nam prav zaradi bogate narave in prostoživečih živali.

Raziskovalne počitnice in naravoslovni dnevi mladim omogočajo izkustveno učenje. V letu 2017 smo več kot 800 otrokom razkazali lepote Notranjske.

Zakaj jezera ne pustite pri miru?

Ker ga v preteklosti niso. Sedaj je treba popraviti škodo, ki jo je človek naredil jezeru. S projekti želimo povrniti jezeru slavo iz časov Valvasorja in med Notranjci poiskati soglasje o tem, da se v jezero ne bo več posegalo.

Zakaj gre toliko denarja za naravo in ne za blaginjo ljudi?

Park je bil ustanovljen z namenom varovanja narave in se tako lahko prijavi na razpise, ki so namenjeni naravi. V Evropski uniji in v svetu zaradi klimatskih sprememb in negativnih posledic na rastline, živali in ljudi veliko denarja namenjajo prav varstvu narave in Park uspešno pridobiva ta sredstva. Ta se morajo porabiti namensko, po navodilih EU. Noben projekt Notranjskega parka pa ni namenjen samo naravi. LIFE je izjemno moder mehanizem, ki podpira tudi akcije, od katerih imajo ljudje neposredne koristi. Tako bomo v sklopu projekta LIFE Stržen uredili novo pot z imenitnimi razgledi na Cerknjsko jezero, infrastrukturo za varno plovbo po jezeru ter organizirali okoli 60 srečanj, dogodkov in izobraževanj.

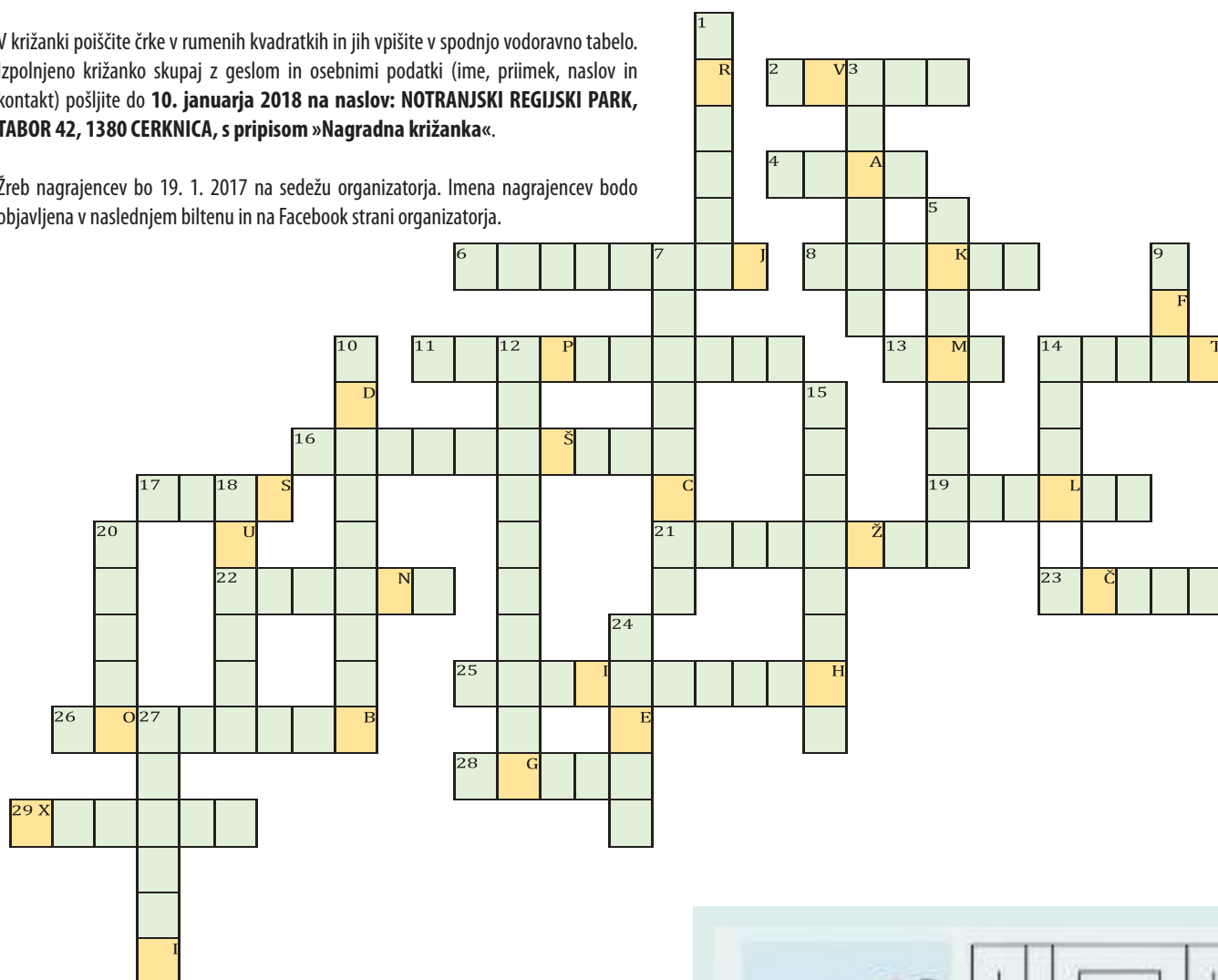

Natura 2000 vrste. Z leve proti desni: travniški postavnež, povirni studenčar in bukov kozliček, ki je globalno ogrožen.

Križanka in labirint

V križanki poiščite črke v rumenih kvadratih in jih vpišite v spodnjo vodoravno tabelo. Izpolnjeno križanko skupaj z geslom in osebnimi podatki (ime, priimek, naslov in kontakt) pošljite do **10. januarja 2018 na naslov: NOTRANJSKI REGIJSKI PARK, TABOR 42, 1380 CERKNICA, s pripisom »Nagradna križanka«**.

Žreb nagrajencev bo 19. 1. 2017 na sedežu organizatorja. Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednjem biltenu in na Facebook strani organizatorja.

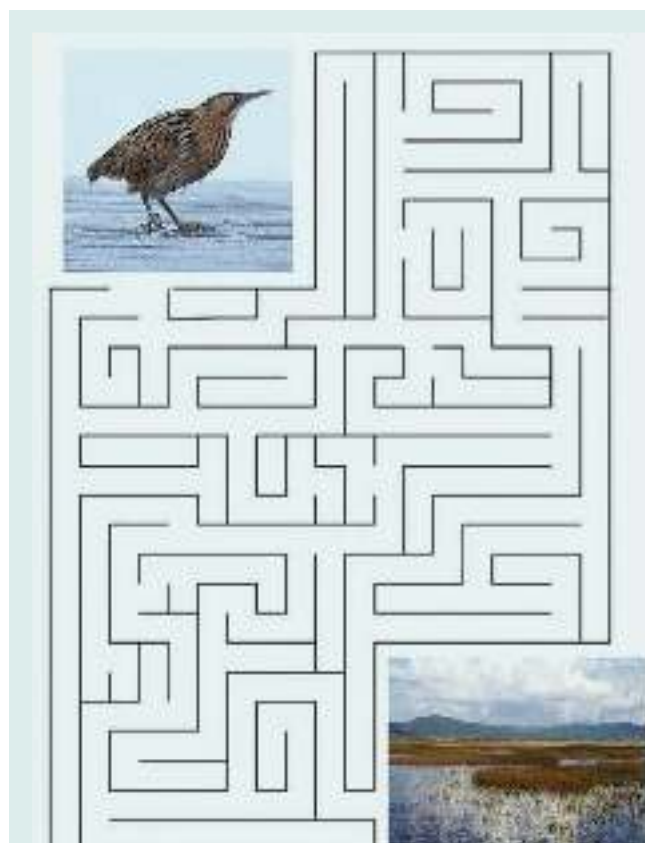

A	B	C	Č	D	E	F	G	H	I	J	K
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

L	M	N	O	P	R	S	Š	T	U	V	X	Z	Ž
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VODORAVNO: **2.** Zavod Republike Slovenije za varstvo narave. **4.** Zavod za ribištvo Slovenije. **6.** Kaj meri hidrološka postaja? **8.** Vas med Cajnarji in Zalo. **11.** Sestoj trsta, ki ga najdemo na bregovih potokov in rek ter v močvirjih. **13.** Zakon o ohranjanju narave. **14.** Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. **16.** Najbolj značilen naravni pojav na Cerkniškem jezeru. **17.** Vas pri Zadnjem kraju. **19.** Zver, ki živi ob Cerkniškem jezeru. **21.** Vodo lahko bruha ali požira. **22.** Gozdni sadež črno modre barve. **23.** Smučišče na meji Notranjskega regijskega parka. **25.** Zaselek na SV robu Notranjskega regijskega parka. **26.** Lahko je plitvo jezero, močvirje, mlaka ali ribnik. **28.** Večji kraj med Uncem in Cerknico. **29.** Ptič istega imena kot vrsta dvigala.

NAVPIČNO: **1.** Hrib na Cerkniškem jezeru istega imena kot Italijansko mesto. **3.** Vodotok na Cerkniškem jezeru. **5.** Pogled na Cerkniško jezero iz Slivnice. **7.** Ime vodotoka, ki je bil leta 2009 renaturiran. **9.** Notranjski regijski park. **10.** Najvišje ležeči kraj v občini Cerknica. **12.** Izvirna jama ob Cerkniškem polju pod Javorniki. **14.** Tradicionalni čoln Cerkniškega jezera. **15.** Visoka je 1114 m. **18.** Verjamejo v legende o Cerkniškem jezeru. **20.** Potrebujemo ga za plovbo po Cerkniškem jezeru. **24.** Avtohtona riba Cerkniškega jezera. **27.** Območje obnove nekdanjih meandrov Stržena.

Srečno
2018